

Klaipėdos
universitetas

Sveikatos
mokslų fakultetas

Klaipėdos
universitetas

30
metų

**XXI-OJI NACIONALINĖ MOKSLINĖ
KONFERENCIJA
„Į SVEIKĄ GYVENSENĄ IR SKAIDRIĄ BŪTĮ
VYDŪNO KELIU“**

Konferencijos pranešimų medžiaga

Klaipėda, 2021

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės
Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB)

Mokslinis komitetas:

Pirmininkas: prof. dr. Artūras Razbadauskas,
Klaipėdos universiteto rektorius

Nariai:

prof. habil. dr. Algimantas Kirkutis
prof. dr. Elvyra Acienė
prof. habil. dr. Ingrida Baranauskienė
prof. dr. (hp) Leta Dromantienė
prof. dr. Arvydas Martinkėnas
prof. dr. Daiva Mockevičienė
prof. dr. Sigutė Norkienė
doc. dr. Aelita Skarbaliene
prof. habil.(hp) dr. Dalia Marija Stančienė
prof. dr. Asta Šarkauskienė
doc. dr. Marija Truš

Organizacinis komitetas:

Pirmininkė: Goda Sakalauskaitė

Nariai:

prof. dr. Birutė Anužienė
Dainius Aponkus
Erika Butkutė
lekt. dr. Sigita Derkintienė
lekt. Rita Gikariene
Juozas Ivanauskas
doc. dr. Asta Kiaunytė
lekt. Viktorija Lukminaitė
lekt. Jurgita Raišutienė
Tatjana Žuravlioiva

Leidinio sudarytoja:

prof. dr. Birutė Anužienė

© Klaipėdos universitetas, 2021

ISBN 978-609-481-100-5

SOCIALIZACIJOS EMIGRACIJOJE ĮTAKA PASIRENKANT IMIGRACIJĄ

*Edita Gustauskienė, doc. dr. Brigita Kreivinienė
Klaipėdos universitetas, Lietuvos jūrų muziejaus Delfinų terapijos centras*

Vydūno filosofijoje ypatingas dėmesys skiriamas tautai ir tautiškumui. Rima Palijanskaitė rašo apie tai savo knygoje „Vydūnas. Regėjimai, darbai, atradimai“. Vydūnas akcentuoja: „Kiekvienas lietuvis, kiekviena lietuvaitė, gimusi iš lietuvių tėvų, yra lietuviškos prigimties. Bet lietuviais jie tik tampa, kada juose gyvas bus dvasinis tautos gyvumas, kada jie savo pasiryžimu ir pasišventimu juo maitinsis ir jį didins, vienu žodžiu, jame dalyvaus.“ Anot Vydūno, žmogaus buvimas tautoje, dalyvavimas jos kultūros sklaidoje, ištikimybė jai susidūrus su sunkesniais išbandymais išryškina jo dorumą, o kartu – ir dieviškumo galios jame didumą. Dieviškoji duotybė yra priklausymas tautai. Kultūros reiškiny, kurį Vydūnas sukuria žadindamas tautinę savimonę per filosofinę prizmę, vadinamą vydūnizmu. Vydūnizmas - gyvenimo fenomenas, sudarytas iš harmoningų komponentų visumos, kurie vienas kitą praplečia ir papildo. Jis teigė, kad be tautos nėra išganymo, o tauta nyksta, sunykus jos žmonių dvasiai. Kultūra yra žmogaus dvasios santykis su pasauliu, tame santykyje atsirandą dvasinės kūrybos produktai – mokslas, menas, dora. Religiją praktikuojantis žmogus kurs ir tokio lygio kultūrą, kokią įgalins iš savo religijos gautoji dvasios energija. Tad kultūra yra tautos religinės brandos tiesioginis atspindys.

Emigracijoje dažniausiai pasitaikantys sociokomunikacijos būdai – lietuvių bendruomenės, lietuviški renginiai bei lietuviškos pamaldos.

Statistikos departamento 2019 m. duomenimis, 463 000 lietuvių gyvena užsienyje. Apie 46 proc. lietuvių, 2018 m. statistikos duomenimis grįžo į Lietuvą iš Jungtinės karalystės, apie 26 proc. iš kitų šalių. Kintant sociopolitinei padėčiai Europoje ir augant grįžtančiųjų iš emigracijos į Lietuvą skaičiams, atsiranda poreikis per vydūnizmo filosofijos prizmę atlikti kiekybinį tyrimą.

Tikslas – išanalizuoti kiek lietuvių grįžimo į Lietuvą pasirinkimą įtakoja socialinis gyvenimas tarp tautiečių emigracijoje.

Metodika. Atliktas kiekybinis tyrimas laikantis etikos principų, naudojant anketinę apklausą raštu Jungtinėje Karalystėje, Norvegijoje, Danijoje ir Vokietijoje. Duomenys apdoroti „MS Excel“, MS Word“, „SPSS17.0“ programomis.

Rezultatai. Atlikus apklausą paaiškėjo, kad tautiškumo ir religingumo puoselėjimas emigracijoje yra esminis socialinio gyvenimo kriterijus tarp tautiečių.

Nustatyta, kad ypač ryškus savitarpio pagalbos aspektas, kuomet bendruose sambūriuose bendruomenėse, lietuviškose pamaldose atkreipiamas dėmesys į socialinės pagalbos stokojančius tautiečius.

Kaip parodė atlikta respondentų apklausa lietuvių bendruomenėse užsienio šalyse, nėra pastebimas tautiečių tendencingas grįžimas į Lietuvą, tačiau pateikiami Statistikos departamento ir Užimtumo tarnybos duomenys liudija apie imigracijos skaičiaus augimą, į tą skaičių neįtraukiant asmenų, kuriems išduodamas laikinas leidimas dirbti Lietuvoje.

Išvados. Imigracijos proceso augimą įtakoja patiriama socialinė ir kultūrinė atskirtis emigracijoje, nedalyvavimas arba pasyvus (epizodinis) dalyvavimas tautiečių susibūrimuose, neadekvatus savo darbinių galimybių įvertinimas, neadekvatus reagavimas į besikeičiančią sociopolitinę padėtį.

Reikšminiai žodžiai: emigracija, imigracija, Vydūnas, vydūnizmas.

Literatūra:

Vydūnas. Tapkime lietuviais! *Jaunoji karta*, 1929, nr. 7, p. 2.

Palijanskaitė R. 2018. Vydūnas: regėjimai, darbai, atradimai. Šiauliai: Lucilijus